

BETÆNKNING

Afgivet af Familie- og Sundhedsudvalget

vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at gøre 2015 til et særligt indsatsår mod voldtægt.

(Fremsat af Medlem af Inatsisartut Jens B. Frederiksen, Demokraterne)

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Lars P. Mathæussen, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Hans Enoksen, Siumut, næstformand

Medlem af Inatsisartut Karl-Kristian Kruse, Siumut

Medlem af Inatsisartut Anders Olsen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Nikolaj Jeremiassen, suppleant, Siumut

Medlem af Inatsisartut Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit

Den 12. november 2013 under EM2013 blev dette forslag efter 1. behandlingen henvist til nærmere behandling i Familie- og Sundhedsudvalget.

Forslagets indhold og formål

Med udgangspunkt i de alarmerende og skræmmende antal voldtægter, voldtægtsforsøg og andre seksuelle overgreb i Grønland, ønsker forslagsstiller en ekstraordinær indsats mod voldtægt og andre seksuelle overgreb. Det foreslås, at 2015 skal være et særligt indsatsår mod voldtægt. Forslagsstiller fremkommer i forslaget med en række konkrete forslag til særlige indsatser til gennemførelse i 2015. Der bør i indsatsåret gennemføres holdningsbearbejdende kampagner, hvor der kan gøres brug af tv og radio samt debat- og fokusmøder. Forslagsstiller fremhæver også borgermøder med henblik på at skærpe opmærksomheden lokalt. Udover at kampagnerne og initiativerne skal forebygge voldtægt og andre seksuelle overgreb, skal kampagnerne og øvrige initiativer også give styrke til, at vi får nedbrudt tabuer om seksuelle overgreb, således at ofrene, pårørende og øvrige borgere får motivation og mod til at stå frem

og tage afstand fra seksuelle overgreb. Forslagsstiller foreslår derudover, at der oprettes en særlig udvidet ”voldtægtslinje”, hvor der kan søges, råd, støtte og vejledning.

1. behandling af forslaget i Inatsisartut

Naalakkersuisut støttede forslaget, da det harmonerede med igangværende og fremadrettede tiltag og indsatser mod vold og seksuelle overgreb og krænkelser.

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Atassut og øvrige partier var alle meget positive overfor forslaget og støttede den forstærkede indsats mod voldtægt og seksuelle overgreb, uanset hvem disse rettes imod.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget finder det overordentlig positivt, at der er bred opbakning til, at gøre noget ekstraordinært mod voldtægt, da det virkelig er et stort samfundsproblem.

Udvalget bemærker, at Inatsisartut også ved Familie- og Sundhedsudvalget til EM 2012 ved dagsordenspunkt EM 2012/141 behandlede samme punkt, og kan generelt henvise til afgivet betænkning til forslaget, omend nærværende forslag relaterer sig til 2015 som et særligt indsatsår mod voldtægt.

Udvalget skal fremføre, at voldtægt og andre seksuelle overgreb er kriminelle handlinger, som der skal tages en klar og entydig afstand fra. Seksuelle overgreb er en krænkelse af et andet menneske med dybe konsekvenser til følge for offeret og dets pårørende. Seksuelle overgreb og krænkelser sætter livsvarige spor i offeret, foruden at disse spor forplanter sig i samfundet med mange negative konsekvenser til følge. Overgreb kan give offeret problemer i uddannelsessystemet, på arbejdsmarkedet og i sociale og private relationer.

Der er dertil utvivlsomt en sammenhæng mellem misbrug af alkohol og hash og begåede seksuelle overgreb.

At der afvikles et særligt temaår mod voldtægt, er ikke ensbetydende med at vi politisk skal afholde os fra at fastholde vedholdende indsatser og tiltag mod seksuelle overgreb.

Udvalget anerkender og støtter de synlige tiltag, der i Naalakkersuisut fastholdes og målrettes mod vold. Udvalget påskønner den støtte, der ydes til ofre for seksuelle overgreb. Udvalget støtter efter behov forstærkede tiltag, der forebygger og lindrer seksuelle og voldsrelaterede overgreb.

Udvalget finder det passende, at der sker en styrkelse af den eksisterende telefonlinje, der findes i regi af Tasiorta. Dette som et led i det landsdækkende beredskab.

Udvalget henstiller til, at Naalakkersuisut er i tæt og konstruktiv dialog med Tasiorta omkring, hvorledes den eksisterende telefonlinje kan styrkes i temaåret 2015.

Som fremhævet i 2012 af det tidligere Familie- og Sundhedsudvalg i Inatsisartut, så må udvalget henstille til, at der gennemføres styrkende undersøgelser om voldtægt samt at vores statistik på området udbygges. Der er ingen tvivl om, at en styrket statistik og udbyggede undersøgelser fastholder og nuancerer fokus på dette meget alvorlige emne og vil kunne være et værdifuldt redskab for at målrette kommende forebyggende indsatser med henblik på at bekæmpe problemet. De statistiske udgivelser kunne nuanceres, således at de inddrager oplysninger om køn og alder for voldtægts ofre.

Udvalget skal afslutningsvist fremhæve, at der som et led i den forebyggende indsats for at få nedbragt de skræmmende tal for sædelighedsforbrydelser også må gøres en indsats for de personer, der har begået de kriminelle overgreb og krænkelser, således at også disse personer ikke gentager deres ugerninger.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Som det følger af formkravene til beslutningsforslag har forslagsstiller forsøgt at redegøre for de økonomiske konsekvenser af forslaget. Forslagsstiller anfører følgende:

Der vil være økonomiske konsekvenser for det offentlige. Hvor store udgifterne bliver, afhænger helt og holdent af, hvor omfattende man beslutter sig til, at indsatsåret skal være. Til illustration kan det oplyses, at Naalakkersuisut har anslået, at en oplysningskampagne vedr. de sundheds- og helbredsskadelige virkninger af energidrikke vil koste omkring 100.000 kr.

Den betydeligt mere omfattende Tulugaq-kampagne om bæredygtig udnyttelse af de levende ressourcer, som løb over to år, og også omfattede bl.a. borgermøder, kostede mere end 5 mio. kr. Nærværende forslag indebærer ikke, at Naalakkersuisut pålægges at afsætte et bestemt beløb. Demokraterne opfordrer dog til, at der søges afsat mellem 1 og 2 millioner kroner. Demokraterne foreslår, at pengene findes inden for budgettet i hhv. Departementet for Sundhed og Infrastruktur og Departementet for Familie og Justitsvæsen.

Udvalget skal supplerende anføre, at de mange seksuelle overgreb og krænkelser her i landet har en række direkte og indirekte personlige og økonomiske konsekvenser for både de krænkede, deres pårørende og for samfundet, som langt overstiger den beskedne udgift ved at gennemføre et særligt indsatsår, så udvalget må indstille, at man ikke nedprioriterer dette særlige indsatsområde. Som fremført medfører seksuelle overgreb og krænkelser en lang række personlige og samfundsmæssige konsekvenser af også økonomisk karakter.

Ifald forslaget vedtages i den foreliggende form, skal der afsættes midler på FFL 2015 til at sikre den fornødne økonomiske understøttelse af teamåret i 2015.

Udvalget kan på det foreliggende grundlag ikke pege på, hvor mange midler der skal anvendes til at kunne gennemføre et særligt indsatsår som foreslået. Som nævnt finder udvalget, at vi ikke skal nedprioritere dette særlige og støtteværdige indsatsområde.

Udvalget henstiller til, at udvalget tidligst mulig i finanslovsprocessen bliver taget i ed omkring de aktiviteter som Naalakkersuisut agter at iværksætte i indsatsåret, således at de videre tiltag og aktiviteter bliver politisk konfirmeret og indarbejdet i FFL 2015.

Med denne henstilling ser udvalget frem til videre samarbejde med Naalakkersuisut om implementering af forslaget.

Udvalgets indstillinger

Et enigt udvalg indstiller på denne baggrund forslaget til vedtagelse af Inatsisartut.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Lars P. Mathæussen,
Formand

Hans Enoksen

Karl-Kristian Kruse

Nikolaj Jeremiassen

Andres Olsen

Juliane Henningsen

Agathe Fontain